

## Legyen környezetbarát a háztartás!

### Ötletgyűjtemény, hasznos linkek:

**Lefolyóba:** 1 liter ecet-1 csomag szóda bikarbóna páros. A szóda bikarbónát szórjuk először bele, rá az ecetet, nagyon fog pezsegni, állni hagyjuk fél órát, utána forró vizet önsünk rá, majd lehúzzuk a WC-t. Megszünteti a dugulásokat.

**Domestos helyett:** 70%-os alkoholba zsálya- és levendulaolajat kell keverni. Ezzel le lehet fertőtleníteni bármit. 2 perc hatóideje van. Végül le kell törölni ruhával.

**Potpuri:** egy púpozott evőkanál zabpehely, egy ek őrölt mandula, egy ek szárított levendulavirág, egy ek szárított kamilla. A zabpehelyet, gyógynövényeket finomra őröljük, összekeverjük a mandulával. Muszlin anyagból kivágunk néhány csészealj nagyságú kört, és beleteszünk egy halom gyógynövénykeveréket. Szalaggal összekötjük kis csomaggá.

**Sütő és rácsainak:** dörzsölj bevizet, meghúzogasd a mosószerpalackon aztán megkínáld egy kis szóda bikarbónával és nekikezdesz. S lőn a csoda! Pikk-pakk levisz.

**Fuga takarítás:** vízbe 1 ek. mosószódát, 1 tk. szóda bikarbónát és 1 tk. bórsavat.

**Mikro:** 1 dl víz és 1 dl ecetet összekeverni és a mikróba 2-3 percre a legnagyobb fokozatra betenni. Utána csak le kell törölni a zsírt, mindent felold és sokáig tiszta marad így a mikro belseje.

**Tűzhelyre ráégett szennyeződést a szóda bikarbóna levisz**

**öblítéshez** 3:1 arányú víz-citromsav keverék vagy ecet(10%-os)

**Fehér ruháknál** 1-2 kanál szóda bikarbóna vagy 1 csomag sütőpor a gépbe, így nem szürkülnek be a cuccok.

Ugyanazt a **mosódiót** akár 3x is lehet használni. Először a 30 fokos mosáshoz, aztán a 40 fokra, végül egy kis mosószódával kiegészítve 60 fokon.

**házi készítésű WC tisztító:** némi ecetes víz a vízkőoldásra és pár csepp cédrus illóolaj a jó illat kedvéért

**fürdőben:** a Sonett mosogatószer+ecet páros

**Kád:** ecet+sütőpor

**Hangyák ellen:** sütőpor kiszórni.

**Felmosáshoz:** mosószóda 1 ek. vödör meleg vízbe + fertőtlenítőnek levendulaolaj vagy teaolaj a felmosáshoz. (csak 2 csepp!!!!!!)

**Fehér ruhák mosása:** 1 zacskó sütőport a mosószert adagolóba. Gyönyörűek lettek a ruhák.

**Konyha:** egy mikroszálas kendővel és sütőporral

**Kád:** ecettel és szintén sütőporral...

**Általános tisztító:** 1 l meleg víz+ 1 ek szóda(csempé, tűzhely, linóleum)

**zsír- és olajfoltra** rá kell szórni rozs- vagy kukoricalisztet és fél napig rajta hagyni. Utána hideg vízben kiöblíteni és meleg vízben kimosni

**Porceláncsészékről** a makacs kávé, és teafoltokat is só vagy szódabikarbóna segítségével tüntethetjük el. De a só és az ecet egyenlő arányú keveréke is leszedi.

**Bútor:** egy kis lavór vízbe tenni illóolajat, és ezzel a vízzel átitatott mikroszálas törlőkendővel áttörölni a bútorokat. A laminált parkettát is fel lehet ezzel mosni - persze nagyon kevés vízzel -, nagyon szép tőle!

**Bútorfényezéshez** használhatjuk bármelyik illóolajat lenolajban oldva.

**Levegőfertőtlenítő spray:** 10 csepp citrom- + 10 csepp levendulaolaj feloldva 10 ml alkoholban. Ezt 1 liter vízzel elkeverni, szétpermetezni a betegszobában, wc-ben...

**Mosáshoz:** én mosószappant reszeltem sajtreszelővel, és azzal mostam, 60 fokon, a fehéreken tökéletes az eredmény, 40 fokon, a színeseken is, bár azon nem olyan látványos... mióta a mosószappant keverem a mosószódával, olyan fehérek a ruhák, mint soha!

**Zsíros abroszra** vagy ruhára vastagon szórjunk sütőport, hagyjuk állni egy éjszakán át, végül mossuk ki.

A **tapétán** lévő zsírfoltot úgy tüntethetjük el, ha az érintett felületet többször bedörzsöljük sütőporral.

**Zsírfoltot, rágógumit**, esetleg ragasztót el lehet távolítani, ha a folt alá és fölé több rétegűre összehajtott papírtörölközőt helyezünk és közepesen meleg vasalóval, többször rövid ideig rávasalunk. Azért rövid ideig többször, mert a rágógumi és a ragasztó, ha túlmelegszik, meggyulladhat!

**Kávéfoltra:** Textilanyagra került friss kávéfoltot könnyen eltávolíthatjuk langyos vízzel, ha kevés glicerint is adunk a vízhez. A tisztítás úgy is megoldható, hogy a foltos részt meleg sós vízzel (egy liter víz, három evőkanál só) lemossuk. Gyakran az is segít, ha a foltot mosószeres oldattal, többször átmosva, majd vízzel öblítve tisztítjuk.

**Régebbi foltot** tömény glicerinnel tüntethetünk el. Az anyag foltos részét gyengén dörzsöljük be glicerinnel és hagyjuk állni néhány percig, majd meleg vízzel öblítsük. Ha a folt makacs, forralatlan tejben vagy savóban áztassuk legalább egy napig, utána mossuk ki.

A **gyapjúból** a friss foltot kivehetjük, ha tömény konyhasóoldattal bedörzsöljük és utána meleg vízben jól kiöblítjük. Ha ez nem vezet eredményre, a foltot glicerinbe mártott rongydarabbal dörzsölve távolítsuk el. A selymen keletkezett friss pecsétet szappanos vízzel mossuk ki.

A **szőnyegre** ömlött kávé azonnal itassuk fel, majd nedves ronggyal töröljük fel. A megmaradt foltot sós vagy ecetes vízzel dörzsöljük tisztára. Szükség esetén használjunk száraz sampont. Tiszta alkohollal bekenjük, fél óráig ázni hagyjuk, majd vízzel alaposan kimoszuk.

**Fűfoltra:** A ruhára került friss foltot azonnal mossuk ki vízben. Az esetek többségében eltűnik. Világos ruhából a friss fűfoltot aludttejrel is eltávolíthatjuk.

A **fehérenműn található foltot** citromlével dörzsöljük ki, majd alaposan öblítsük. Ha a folt régebbi, áztassuk citromlében. Rövid áztatás után a foltos helyet mossuk ki langyos vízben. Kényes anyagok esetében a foltot glicerinnel áztassuk át, majd 10 perc elteltével mossuk ki. Bő vízben öblítsük.

**Légfrissítőnek:** szórófejes flakonba tettem vizet, és fahéjas illóolajat, kevés citrommal

**Penészes fal:** egy kis citromé + cédrus illóolaj oldattal, aztán felmostam egy kis levendula illóolajjal (mindegyik jó fertőtlenítő)

A **fabútorokat** mikroszálas kendővel és levendula + teafa illóolajos vízzel szoktam simán lemosni.

**Padlóra** pedig mosószódás vizet illóolajjal tarkítva.

### Környezetbarát folttisztítási módszerek

**Friss gyümölcsfolt:** áztassuk tejbe vagy savóba, vagy rácsöppentett citromlével tüntessük el a foltot a ruhából.

**Fűfolt:** dörzsöljük glicerinnel a foltot.

**Golyóstoll, tinta:** dörzsöljük alkoholba mártott szivaccsal.

**Izzadságfolt:** langyos ecetes vagy szódabikarbónás vízben áztassuk. Szalmiákszeszes vízzel átitatott vattával is eltávolíthatjuk a ruhaneműből.

**Kávé-, tea-, kóla-folt:** tojássárgájával kevert langyos vízzel kell kiöblíteni. Ecetes, majd normál öblítés! Bóraxos oldatba kell áztatnunk a ruhát!

**Mustár-folt:** dörzsöljük be glicerines ronggyal, majd mossuk ki szappannal hideg vízben.

**Penészfolt:** öntsünk erős szappanos oldatot és sót a foltra és tegyük ki napfényre és tartsuk nedvesen.

**Rágógumi:** dörzsöljük jéggel, amíg megkeményedik, majd szedjük le.

**Rozsdafolt:** áztassuk savanyú tejben vagy citromlében, dörzsöljük be sóval, tegyük ki a napra, és csak ezután mossuk ki.

**Rúzfolt:** hideg tejszínnel vagy főzőmargarinnal dörzsöljük be, majd mosószódával mossuk ki.

**Vér-folt:** áztassuk 10 percig hideg, sós vízben, majd mossuk ki szappannal. Ha régebbi a folt, keverjünk össze keményítőt és hintőport egy kis vízzel, és ezt kenjük a foltra!

**Viaszfolt:** tegyük a ruhát a mélyhűtőbe kb. 2 órára, és így könnyen leszedhetjük a viaszt.

**Vörösboros, sör vagy likőr-folt:** áztassuk bóraxos oldatban.

**Zsírfolt:** forró vizes átmosás után öntsünk rá szódabikarbónát.

### **Környezetbarát alternatívák**

A **mosószóda** (nátrium-karbonát) általános vízlágyító-, áztató-, zsíroldó- és tisztítószer. Igen kis mennyiség is elegendő belőle. Áztatáshoz 15 liter vízhez kb. 1-2 evőkanál mosószódát adjunk. Ha a mosóporunkhoz mosószódát keverünk, kevesebb mosópor, az ajánlott mosóporadag akár egyötöde is elegendő.

Ajánlott adagolás tehát: 50 ml mosópor + 50-100 ml mosószóda.

Mosópor-felhasználásunk csökkentésével már sokat tehetünk környezetünk megóvásáért. Akinek azonban még van egy kis ideje és energiája, az készíthet **mosószappanból** szappanpelyhet sajtreszelő segítségével, amellyel a mosóport lehet helyettesíteni. A szappanpelyhely gyapjúkímélő mosásra is alkalmas. Az élővizekben teljesen lebomlik, ezért a mesterséges detergenssekhez képest környezetkímélő. Mosószappant bármely illatszerboltban beszerezhetünk.

A **szódabikarbóna** (nátrium-hidrogén-karbonát) hatásában a mosószódához hasonlít, de annál gyengébben lúgos, vízben jól oldódó fehér por. Patikában 200 grammos csomagolásban kapható.

Az **ecet** fertőtlenítő-, és vízkőoldószer. Az utolsó öblítővízbe keverve lágyítja a mosott ruhát és élénkíti a színeit. Az öblítőtartályba az előzőleg vízzel háromszorosára hígított húsz százalékos ecetet önts, a jelzés szerint, vagy egy csészényit! A háztartásokban alkalmazott, hígított ecet a környezetre nem ártalmas.

A **citromlé** gyenge, természetes sav. Fehérítőszerként használhatod. A természetben lebomlik.

A **szódabikarbóna** (natrium-hydrogencarbonicum) hatásában a mosószódához hasonlít, de annál gyengébben lúgos, vízben jól oldódó fehér por. Élelmiszerüzletekben 50 g-os vagy gyógyszerárakban 200 g-os kiszerelésben szerezheted be.

Az **ecetsav** remek vízkőoldószer, de akár fertőtlenítésre is alkalmas. A háztartásokban alkalmazott, hígított ecet a környezetre nem ártalmas.

A **nyers tej, tojásfehérje** remek bőrápolószerek.

A **citrom, fehér ecet, glicerín, tiszta alkohol, bóráx**, mind alkalmasak a kárpit vagy szőnyeg foltjainak eltávolítására. A folttisztítás alapszabálya, hogy a folt keletkezése után rögtön neki kell látni annak eltávolításához.

**Öblítés:** 20%-os citromsav (egy literes üvegbe 20 dkg citromsav és rá víz), nagyon finom puhák tőle a pelusok.

Az ecetes, vizes tárolás helyett illóolajos-tárolás (cédrus-olaj)

**kakifoltra** szódabikarbóna (kakis pelustól függően 1/2-1 zacsinyi), szépen fehérit.

### **Mosószóda**

1. **VÍZLÁGYÍTÓ**, ezáltal a mosópor valóban hatékonyan tisztít (köztudott, hogy a kemény vízben nehezen oldódik a mosópor)
2. **TISZTÍTÓ, ZSÍROLDÓ** hatása miatt erősen szennyezett ruhák, felületek tisztítására kiválóan alkalmas, általános tisztítónak is használható
3. **KÖRNYEZETBARÁT**, mert olyan körfolyamatban állítják elő, amelynek nincs káros mellékterméke. Túl nagy mennyiségben a talaj szikesedését okozhatja, ezért azokon a csatornázatlan területeken, ahol magas a talajvízszint, nem ajánlott. Másutt kiválóan helyettesítheti a foszfátos tisztítószereket.

### **Mosás**

A mosóporadag 1/3- a, tetszés szerint 1/2- e helyettesítendő mosószódával. Nem veszi ki a textíliák színét, minden puhább, tisztább lesz. Ajánlott hőfok: 60°C, 40°C

### **Áztatás**

Az erősen szennyezett, foltos, olajos ruhát mosás előtt egy éjszakára áztasd langyos, szódás vízben! Ügyelj itt a textília színtartósságára!

### **Mosogatás**

5 liter forró vízben feloldott egy evőkanál mosószóda eltávolítja az edényekről a zsíradékot, az égett foltokat. Az üvegedényeket utána ecetes vízzel öblítsd, különben foltosan száradnak. Alumínium edényeket ne moss vele!

### **Általános tisztítás**

1 liter meleg vízben oldott 1 evőkanál mosószóda a legszívósabb tűzhelyeket, a legzsírosabb csempét, linóleumot is tisztává varázsolja. A piszkos keféket, konyharuhákat, rongyokat meleg, mosószódás szappanos vízben tisztíthatod, szagtalaníthatod. Általános tisztítófolyadék: 1 liter forró víz, 3 evőkanál mosószóda. A tisztított felületet vízzel öblítsd utána!

### **Mosódió**

Törjön fel 3-5 szem diót (a szennyezettség mértékétől, ill. a dió nagyságától függően).

- Emelje ki a magját, erre nem lesz szüksége. A héjakat tegye pl. egy nylonzokniba, vagy az erre a célra rendelhető textilzsákocskába és kösse össze.
- A tasakot egyszerűen tegye a szennyessel együtt a mosógépbe.
- Mindenfajta textíliához és minden mosási hőfokon használható. Mosás után a mosódió héjakat a kis zacskóban szárítsa meg, s egy következő mosáshoz újra felhasználhatja őket. A második használat után a héjakat a szemétkébe vagy a komposztba dobhatja.
- További mosószer vagy öblítőszer hozzáadása, sem előmosás nem szükséges.
- Fehér mosásnál ajánlatos természetes fehérítőszer hozzáadása, de az is megteszi, ha egy csomag sütőport tesz a mosópor-adagolóba.
- A mosódióval mosott ruhák semleges illatúak. Ha szeretné, hogy frissen mosott ruhái illatosak is legyen, javasoljuk, hogy a mosódiót tartalmazó textilzsákocskára a gépbe helyezés előtt cseppentsen egy kevés illóolajat (pl. levendula, narancs, rózsa, citromfű stb.). Ha viszont ragaszkodik a megszokott öblítője illatához, nem kell megválnia tőle, de használja gazdaságosabban: elég a korábbi mennyiség egy töredéke, hiszen a ruha lágyításáról a mosódió gondoskodik, Önnek csak az illat a fontos.

Az indiai mosódióból főzetet is készíthetünk, a következő módon:

3-6 dióhéjat kb. 1 l vízben 5-10 percig főzünk, majd a kapott lét átszűrjük.

- Sampon ill. hajszesz: A fenti főzet kiváló bőr- és hajápoló szernek bizonyult. A mosódió-főzet nemcsak tisztítja, ápolja is a haját. Használatával a haj könnyen fésülhetővé válik és kevésbé gyorsan zsírosodik. Gátolja a korpaképződést, emiatt a tulajdonsága miatt alkalmazzák eredményesen a psoriasis (pikkelysömör) kezelésében is.
- Állatsampon: Kutyája vagy egyéb házikedvence szőrét is tisztíthatja a mosódióból készített "samponnal", anélkül, hogy az állat érzékeny bőrét kitenné a vegyi alapú mosószerek szárító vagy irritáló hatásának.
- Általános tisztító: ugyanez a főzet használható koncentráltan vagy hígítva általános lemosószerként, konyhában vagy fürdőszobában, ill. felmosáshoz.

### **Használt teafiltert elcsigázott szobanövények földjére**

**Illóolajok:** felmosásnál, mosásnál az öblítővízbe, szekrénybe vattapamacsra vagy szárazvirágra cseppentve, WC kagylóba 1 csepp, testillatosításra, cipőbe, sportcipőbe 1 csepp, a párnára éjszakára 1 csepp

**Illatosítás:** maradék fonalakból picinyke zacskikat kötogetni, bele potpourit. Száját kis selyemszalaggal összekötni, felaggatni és arra cseppenteni az illatosító (éppen aktuális) illóolajat.

Új légfrissítőm van. Igazi gyümölcsteát (zacskósból) tettem ki tálkára és arra cseppentem a napi olajam, ami leginkább fahéj.

**Teafaolaj:** semmi különös, csak minden felmosóvízbe és lemosóvízbe teszek 2-3 csepp teafaolajat. Meg a wc tisztítása után is az ülőkéát áttörölöm nedves vattára cseppentett teafaolajjal.

**Házi illatosító:** Én úgy szoktam, hogy egy kis szatén anyagba teszek szárazvirágot (kamillavirág vagy körömvirág is jó, amit teához vettél, de már lejárt a szavatossága) és rácsöpögtetek illóolajokat. Aztán szépen megkötöm, és a kis batyut beteszem a ruhásszekrénybe, wc-be, autóba, stb...

Hasznos címek:

[www.mosodio.net](http://www.mosodio.net) [www.humusz.hu](http://www.humusz.hu)

[www.kothalo.hu](http://www.kothalo.hu)

[www.zoldernyo.hu](http://www.zoldernyo.hu)

[www.mosodio.eu](http://www.mosodio.eu)

[www.kataboltja.com](http://www.kataboltja.com)

[www.zoldbolt.hu](http://www.zoldbolt.hu)

[www.szelektiv.hu](http://www.szelektiv.hu)

[www.biola-naturcosmetics.hu](http://www.biola-naturcosmetics.hu)

Összegyűjtötte:

Bereginé Antal Csilla  
Term. tud. munkaköz .vez.  
Mesterpedagógus